

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 42/15
V Luxemburgu 23. apríla 2015

Rozsudok vo veci C-96/14
Jean-Claude Van Hove/CNP Assurances SA

Z poistnej zmluvy musí transparentne, jasne a zrozumiteľne vyplývať fungovanie mechanizmu poistenia, a to tak, aby bol spotrebiteľ schopný posúdiť hospodárske dôsledky, ktoré mu z nej vyplývajú

Skutočnosť, že poistná zmluva je naviazaná na úverovú zmluvu uzatváranú súčasne, môže zohrávať úlohu pri preskúmaní dodržania požiadavky transparentnosti zmluvných podmienok, pretože spotrebiteľ sa nepovažuje za rovnako ostražitého, pokiaľ ide o rozsah rizík zahrnutých v tejto poistnej zmluve

Smernica o nekalých podmienkach¹ stanovuje, že spotrebiteľia nie sú viazaní klamlivými podmienkami uvedenými v zmluve uzavretej s dodávateľom alebo poskytovateľom služieb. Podľa tejto smernice sa však hodnotenie nekalej povahy podmienok netýka definície hlavného predmetu zmluvy ani primeranosti ceny a odmeny na jednej strane, a takisto ani tovarov alebo služieb dodávaných výmenou na druhej strane, pokiaľ sú tieto podmienky zrozumiteľné.

V roku 1998 pán Jean-Claude Van Hove uzavrel s bankovou inštitúciou dve zmluvy o úvere vo výške približne 68 000 eur. Pri uzavretí týchto zmlúv uzavrel aj „hromadnú poistnú zmluvu“ so spoločnosťou CNP Assurances, ktorá mu garantovala okrem iného úhradu 75 % splátok v prípade úplnej práceneschopnosti (ďalej len „ÚP“). Po pracovnom úraze bola miera čiastočnej trvalej práceneschopnosti (ČTP) pána Van Hoveho stanovená na 72 % v zmysle francúzskeho práva sociálneho zabezpečenia. Lekár poverený poistnou spoločnosťou dospel k záveru, že hoci zdravotný stav pána Van Hoveho nie je zlučiteľný s opätovným začatím vykonávania jeho predchádzajúceho povolania, umožňuje mu aspoň výkon primeranej profesijnej činnosti na čiastočný úväzok. Spoločnosť preto odmietla pokračovať v uhrádzaní úverových splátok z dôvodu pracovnej neschopnosti pána Van Hoveho.

Pán Van Hove podal žalobu, ktorou sa domáha, aby súd vyhlásil ustanovenia zmluvy týkajúce sa vymedzenia úplnej práceneschopnosti a podmienok, za ktorých je úhrada splátok krytá poistením, za nekalé. Tvrdí, že zmluvná podmienka týkajúca sa ÚP spôsobuje značnú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa, pretože jej definícia je sformulovaná tak, že je pre bežného spotrebiteľa nezrozumiteľná. CNP Assurances tvrdí, že táto podmienka nemôže predstavovať nekalú podmienku, lebo sa týka samotného predmetu zmluvy. Definícia ÚP je jasná a presná, aj keď sa kritériá zohľadnené na určenie miery funkčnej neschopnosti líšia od tých, ktoré použila sociálna poisťovňa. Za týchto okolností sa vnútroštátny súd rozhodujúci v spore (Tribunal de grande instance de Nîmes) pýta Súdneho dvora, či je možné posúdiť prípadnú klamlivú povahu dotknutej zmluvnej podmienky.

Vo svojom dnešnom rozsudku, odvolávajúc sa na devätnáste odôvodnenie smernice, Súdny dvor spresňuje, že podmienky v poistných zmluvách, ktoré definujú alebo opisujú poistné riziko a zodpovednosť poisťovateľa, nemajú byť podriadené hodnoteniu nekaleho charakteru, pokiaľ sa tieto obmedzenia neberú do úvahy pri výpočte poistného plateného spotrebiteľom. Nie je tak vylúčené, že sporná podmienka sa týka **samotného predmetu zmluvy** v rozsahu, v akom **obmedzuje poistné riziko a zodpovednosť poisťovateľa a stanovuje hlavné plnenie spornej poistnej zmluvy**. Súdny dvor ponecháva posúdenie tohto bodu na vnútroštátny súd a pritom

¹ Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Ú. v. ES L 95, s. 29; Mim. vyd. 15/002, s. 288).

uvádza, že mu vzhľadom na povahu, všeobecnú štruktúru a ostatné ustanovenia zmluvy, ako aj jej právny a vecný kontext, prislúcha určiť, či táto podmienka vymedzuje základný prvok celého zmluvného rámca, do ktorého patrí.

Pokiaľ ide o to, či je zmluvná podmienka sformulovaná jasne a zrozumiteľne, Súdny dvor pripomína, že požiadavka transparentnosti zmluvných podmienok stanovená smernicou nemôže byť obmedzená len na ich zrozumiteľnosť z formálneho a gramatického hľadiska, ale musí sa chápať široko. V prejednávanej veci Súdny dvor nevylučuje, že spotrebiteľ nepochopil rozsah podmienky, ktorá definuje pojem ÚP. Je preto možné, že v prípade, že chýbalo transparentné vysvetlenie konkrétneho fungovania poistného mechanizmu týkajúceho sa úhrady úverových splátok v rámci zmluvného rámca, **pán Van Hove nemohol na základe jasných a zrozumiteľných kritérií posúdiť, aké hospodárske dôsledky z toho pre neho vyplývajú.** Aj tento bod musí preveriť vnútroštátny súd.

Podľa Súdneho dvora by mohlo byť v tejto súvislosti relevantné aj to, že poistná zmluva patrí do spoločného zmluvného rámca s úverovými zmluvami. Od spotrebiteľa totiž nemožno očakávať **rovnakú ostražitosť, pokiaľ ide o rozsah rizík zahrnutých v poistnej zmluve, ako keby uzatváral poistnú zmluvu a zmluvu o úvere osobitne.**

Súdny dvor preto vyhlasuje, že **podmienky týkajúce sa hlavného predmetu poistnej zmluvy možno považovať za sformulované jasne a zrozumiteľne, ak sú pre spotrebiteľa zrozumiteľné nielen z gramatického hľadiska, ale zároveň transparentne opisujú konkrétne fungovanie poistného mechanizmu s prihliadnutím na zmluvný rámec, do ktorého patria, aby spotrebiteľ bol schopný na základe jasných a zrozumiteľných kritérií posúdiť hospodárske dôsledky, ktoré z toho pre neho vyplývajú.** Pokiaľ to tak nie je, vnútroštátny súd môže posúdiť prípadný klamlivý charakter dotknutej podmienky.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499